

HE 272/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 165/2020 vp.) täydentämisestä

Kirjallisen lausunnon pääkohdat

Tapani Hämäläinen
lääkintöneuvos

Lakivaliokunta
a24.11.2022

Tiivistelmä

- HE:ssä ehdotetut muutokset ovat aiheellisia, sillä tämänhetkinen lainsäädäntö ei tarpeellisella tavalla suojaa vankeja ja vankilan työntekijöitä tupakansavulle altistumiselta vankilan sisätiloissa.
- Suomen tavoitteena on ollut jo pitkään kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Vaikuttamalla vankien terveyteen monipuolisesti voidaan tämän erityisen heikossa asemassa olevan ryhmän terveyttä edistää merkittävästi. Huomioiden tupakoinnista aiheutuvien haittojen laajuus kansanterveydelle ovat tupakoinnin vähentämiseksi tehtävät ratkaisut erittäin tarpeellisia. STM katsoo esityksen olevan aiheellinen ja oikeasuhtainen.

Nostot lausunnosta 1/2

- Vankien terveydentila on monien selvitysten perusteella selvästi vastaavan ikäistä väestöä huonompi. Vankiterveydenhuollon tavoite on tarjota vangeille vastaavanlaiset terveydenhuollon palvelut kuin muulle väestölle sekä mahdollisuus parhaaseen mahdolliseen terveyteen. Tämä koskee niin tupakoivia kuin tupakoimattomia vankeja.
- Kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi toimiva eurooppalainen komitea (CPT) on korostanut tupakoimattomien vankien oikeutta savuttomaan ilmaan.
- Lisäksi kysymys on vankiloiden henkilökunnan oikeudesta terveelliseen työympäristöön.

→ Näitä tavoitteita voidaan toteuttaa tämän HE:n toimenpiteillä

Nostot lausunnosta 2/2

- Ensiarvoisen tärkeää on tarjota vangeille tupakoinnin lopettamiseen monipuolisesti tukea ja varmistaa siihen tarvittavat resurssit.

  - Lisähenkilöstöä tarvitaan tukitoimenpiteiden alkuarviointiin ja tupakan vieroitusoireita käsittelevien ryhmien järjestämiseen.
  - Tietyille tunnisteluille riskiryhmille tulee suunnata lääkkeellistä tupakoinnin vieroittamisen tukea.